

De spørgsmål, som udvalget skal behandle, er nærmere beskrevet i kommissorium af 22. april i år, hvoraf fremgår bl.a., at udvalget skal overveje spørgsmålet om den enkelte borgers adgang til at få oplysninger om, hvorvidt vedkommende er registreret i efterretningstjenesternes registre.

En anden opgave for udvalget er at se på det samlede regelgrundlag for Politiets Efterretningstjeneste, PET. Kommissoriet for udvalget indeholder også et afsnit om det selv samme tema, som det foreliggende beslutningsforslag omhandler, nemlig spørgsmålet om en styrket demokratisk kontrol med efterretningstjenesterner.

Heraf fremgår det, at dette spørgsmål ikke indgår i udvalgets opgaver, men det fremgår også, at regeringen i de kommende måneder vil drøfte dette spørgsmål med det parlamentariske kontroludvalg og de politiske partier i Folketinget. Det er endvidere udtrykkeligt tilkendegivet, at regeringen på baggrund af drøftelserne vil fremsætte forslag til en styrket kontrolordning, om muligt i den kommende folketingssamling.

Denne klare udmelding fra regeringen og i øvrigt nedsættelsen af udvalget som sådan ligger i umiddelbar forlængelse af regeringsgrundlaget for regeringen fra marts i år, hvori det hedder, at regeringen vil tage initiativ til, at der skabes et klarere regelgrundlag og en styrket demokratisk kontrol på efterretningsområdet.

Derfor kan jeg også her i dag sige, at regeringen hele tiden har været meget opmærksom på spørgsmålet om den demokratiske kontrol med efterretningstjenesterner, og regeringen er enig med forslagsstillerne i det grundlæggende synspunkt, at denne kontrol skal styrkes.

Hvordan skal den styrkelse så ske? Ja, det skal vi i gang med brede drøftelser om med det parlamentariske kontroludvalg og med de øvrige politiske partier i Folketinget. På grund af folkeafstemningen her den 28. maj om Amsterdamtraktaten er disse forhandlinger endnu ikke kommet i gang for alvor, men regeringen vil tage initiativ til, at drøftelserne hurtigt kommer i gang.

Som følge heraf er det endnu for tidligt at lægge sig fast på enkeltheder i den fremtidige kontrolordning. Regeringen kan derfor ikke støtte det foreliggende beslutningsforslag.

Jeg vil dog gerne sige, at der er elementer i SF's forslag, som bestemt er værd at diskutere

nærmere. F.eks. nævnes der den årlige beretning fra efterretningstjenesterner, og det spørgsmål skal også indgå i overvejelserne i udvalget vedrørende PET og FET, og regeringen er positiv over for tanken om årsberetninger, der på det generelle plan redegør for tjenesternes virksomhed.

På den anden side er det lige så klart, at et krav, som er beskrevet i beslutningsforslaget, om, at årsberetningerne skal indeholde oplysning om, hvilke konkrete organisationer og bevægelser der findes at udgøre en fare for rigets selvstændighed m.v., er alt for vidtgående. En sådan ordning ville jo betyde, at man direkte fortalte de pågældende organisationer, at man var i gang med at efterforske deres forhold. Både ud fra retssikkerhedsmæssige hensyn og ud fra hensynet til at muliggøre PET's efterforskning vil en sådan ordning forekomme meget betænkelig.

SF's beslutningsforslag er også på flere andre punkter meget vidtgående. Inspirationen er formentlig kommet fra Norge, og den norske ordning skal naturligvis også være inde i billedet, når disse spørgsmål overvejes og diskuteres. Men jeg mener ikke, at vi uden videre blot skal kopiere den norske ordning i Danmark.

Derfor er det helt nødvendigt, at vi tager en bred politisk drøftelse om en styrket demokratisk kontrol på efterretningsområdet, før vi lægger os fast på nyordningens nærmere indhold. Den drøftelse er regeringen som sagt helt indstillet på, og vi håber, at vi på baggrund heraf vil kunne fremsætte forslag til ændring af kontrolloven i løbet af den kommende folketingsamling.

Som det fremgår, har regeringen sympati for de intentioner, der ligger bag beslutningsforslaget, men regeringen kan ikke støtte forslaget i den foreliggende form.

Jacob Buksti (S):

Indledningsvis vil jeg gerne slå fast, at udgangspunktet for debatten om efterretningstjenestens vilkår må være, om man mener, at Danmark har behov for en efterretningstjeneste eller ej.

I Socialdemokratiet mener vi, at det har vi ubetinget i et demokratisk samfund som det danske, og derfor handler det for os om, hvorledes vi sikrer efterretningstjenesten mulighed for at arbejde med relevante efterretningsopgaver. Det vil sige foretage overvågning, indsamle oplysninger og foretage registreringer, som er